

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету)
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи

Інна ПРОКОП

26 серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ТЕХНОЛОГІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ
У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
(назва програми)

Спеціальність A3 Початкова освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань A Освіта

(вказати шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньою програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта»

Розробник(и):

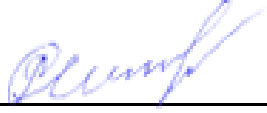
Гордійчук Оксана Євгенівна – доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

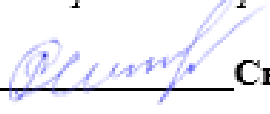
Викладач(і):

Гордійчук Оксана Євгенівна – доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП Світлана РОМАНЮК

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Протокол № 1 від «26» серпня 2026 року

Завідувач кафедри Світлана РОМАНЮК

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи
Протокол № 1 від «26» серпня 2026 року

Голова методичної ради Тетяна КОЛТУНОВИЧ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» полягає у формуванні розуміння теоретико-методологічних, практичних основ, сутності, змісту та особливостей організаційних та педагогічних технологій інклюзивного навчання учнів у початковій школі; формуванні готовності майбутнього вчителя початкових класів до впровадження та інтегрування технологій інклюзивного навчання у власну педагогічну практику з урахуванням сучасних вимог до освітнього процесу в Новій українській школі.

Навчальна дисципліна «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми підготовки магістра. Її вивчення передбачає розв'язання **наступних завдань**, зокрема:

- формувати мотивацію до опанування зарубіжним та вітчизняним досвідом щодо технологій інклюзивного навчання;
- формувати в майбутнього фахівця інклюзивного класу спектр загальних компетентностей: світоглядних, громадянських, комунікативних, міжособистісної взаємодії, інформаційно-комунікаційних, креативних, аналітичних, самоосвітніх;
- формувати професійну готовність майбутнього вчителя початкових класів до впровадження організаційних та педагогічних технологій інклюзивного навчання учнів у початковій школі;
- формувати інтерес до вивчення перспективного педагогічного досвіду вчителів інклюзивних класів щодо впровадження ними педагогічних технологій інклюзивного навчання у системі початкової школи;
- формувати прагнення до самостійності, науково-дослідницької діяльності та прагнення до освіти впродовж.

Пререквізити: Нові підходи до навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі. Інноваційні підходи до вивчення технологічної та мистецької освітніх галузей у початковій школі. Соціально-емоційне навчання та партнерська взаємодія учасників освітнього процесу Нової української школи

Результати навчання

ЗК-2.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК-4.	Здатність працювати автономно.
СК-1.	Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.
СК-5.	Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя.
СК-6.	Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК – 9.	Здатність управляти власними психоемоційними станами, усвідомлювати особисті та інших почуття і потреби для покращення емоційного благополуччя та гармонійної взаємодії з учасниками освітнього процесу
СК – 10.	Здатність створювати соціально-сприятливі умови, що забезпечують ефективність функціонування ергономічного, інклюзивного освітнього середовища, впроваджувати здоров'язбережувальні технології в умовах кризових ситуацій.
ПРН-04	Організовувати та управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
ПРН-05	Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу.
ПРН-07	Розуміти себе, свої цінності та потреби, здатності до осмислення власних рішень та їх наслідків, навичок рефлексії та емпатії.
ПРН-08	Знати й використовувати інструменти професійної підтримки та методичного супроводу забезпечення здоров'язбереження та навчання в інклюзивному класі

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні оволодіти наступними компетенціями.

Знати:

- теоретико-методологічні та нормативно-правові засади організації інклюзивного навчання в початковій школі відповідно до сучасних вимог НУШ;
- сутність, класифікацію, зміст та алгоритми впровадження організаційних і педагогічних технологій інклюзивного навчання;
- моделі організації інклюзивного освітнього процесу, функції та особливості партнерської взаємодії вчителя, асистента вчителя й інших учасників команди супроводу;
- технології індивідуалізації та диференціації навчання, методи й прийоми врахування освітніх потреб, труднощів і сильних сторін учнів з ООП;
- сутність і способи реалізації кооперативного навчання в інклюзивному класі, його форми, методи, переваги та можливі труднощі;
- технології педагогічної підтримки та корекції навчальних і поведінкових труднощів, формування соціальних, комунікативних і соціально-побутових умінь учнів з ООП;
- сучасні засоби та інноваційні практики інклюзивного навчання, зокрема соціальні історії, рольові ігри, альтернативну й додаткову комунікацію (АДК), технології створення безпечного, здоров'язбережувального та соціально сприятливого освітнього середовища.

Вміти:

- аналізувати та застосовувати нормативно-правові й концептуальні засади інклюзивної освіти під час організації освітнього процесу в початковій школі;
- проєктувати, добирати та інтегрувати організаційні й педагогічні технології інклюзивного навчання відповідно до освітньої ситуації та індивідуальних потреб учнів;
- організовувати партнерську взаємодію вчителя, асистента вчителя, фахівців, батьків та інших учасників команди психолого-педагогічного супроводу;
- застосовувати технології індивідуалізації, диференціації та кооперативного навчання, враховуючи освітні труднощі, потреби, можливості й сильні сторони учнів;

- ## Опис навчальної дисципліни
- ### Загальна інформація

Структура змісту навчальної дисципліни

[illegible]

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ												
Тема 3 Індивідуалізація і диференціація як педагогічні технології інклюзивного навчання учнів.	9	2	2	-	-	5	15	1	-	-	-	14
Тема 4. Кооперативна технологія навчання учнів інклюзивного класу.	14	2	2	-	-	10	15	1	-	-	-	14
Тема 5 Технологія корекції навчальних і поведінкових труднощів.	14	2	2	-	-	10	18	2	-	-	-	16
Тема 6. Технологія формування у здобувачів освіти соціальних навичок.	9	2	2	-	-	5	15	1				14
Тема 7. Технологія альтернативної комунікації учнів з особливими освітніми потребами.	16	4	2	-	-	10	15	1	-	-	-	14
Разом за модулем 2	62	12	10	-	-	40	78	8	-	-	-	72
Усього годин:	90	16	14	-	-	60	90	8	-	-	-	82

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми з основними питаннями
1.	Тема 1. Технологічний підхід – імператив інклюзивного навчання учнів у системі початкової школи. 1. Поняття технологічного підходу в освіті та його значення для інклюзивного навчання. 2. Технологічний підхід у вітчизняній та зарубіжній педагогіці. 3. Особливості впровадження технологій в інклюзивному освітньому середовищі. 4. Роль учителя та асистента у використанні технологічного підходу.
2.	Тема 2. Педагогічне проектування та етапи впровадження технологій інклюзивного навчання в Новій українській школі. 1. Поняття педагогічного проектування та його сутність. 2. Етапи впровадження технологій інклюзивного навчання. 3. Модель організації цілісного інклюзивного освітнього процесу в НУШ. 4. Виклики та перспективи реалізації педагогічних технологій у сучасній Новій українській школі.
3.	Тема 3. Індивідуалізація і диференціація як педагогічні технології інклюзивного навчання учнів. 1. Сутність і відмінності понять "індивідуалізація" та "диференціація". 2. Методи й прийоми індивідуалізованого навчання учнів з різними освітніми труднощами. 3. Технології диференціації освітнього процесу. 4. Приклади організації роботи з урахуванням індивідуальних освітніх потреб учнів інклюзивного класу.
4.	Тема 4. Кооперативна технологія навчання учнів інклюзивного класу.

	1. Теоретичні основи кооперативного навчання. 2. Форми та методи організації кооперативного навчання в інклюзивному класі. 3. Переваги та труднощі використання кооперативної технології навчання учнів інклюзивного класу. 4. Практичні моделі роботи в групах і парах з молодшими школярами в інклюзивних класах.
5.	Тема 5. Технологія корекції навчальних і поведінкових труднощів. 1. Види навчальних і поведінкових труднощів у дітей з ООП. 2. Корекційні технології та методики подолання труднощів у навчанні. 3. Психолого-педагогічний супровід дітей із поведінковими труднощами. 4. Роль співпраці педагога, асистента вчителя, психолога та батьків у процесі корекції.
6.	Тема 6. Технологія формування у здобувачів освіти соціальних навичок. 1. Сутність і значення соціальних навичок у здобувачів освіти в інклюзивному середовищі. 2. Освітні технології розвитку комунікативних та соціально-побутових умінь. 3. Використання соціальних історій та рольових ігор для формування соціальних навичок. 4. Партнерство з батьками у розвитку соціальних компетентностей учнів.
7.	Тема 7. Технологія альтернативної комунікації учнів з особливими освітніми потребами. 1. Поняття альтернативної та додаткової комунікації (АДК). 2. Основні системи і засоби АДК (піктограми, жести, технічні пристрої). 3. Роль альтернативної комунікації у розвитку мовлення і соціалізації. 4. Практичні приклади застосування АДК в освітньому процесі.

Теми семінарських занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми з основними питаннями
1.	Тема 1. Технологічний підхід – імператив інклюзивного навчання учнів у системі початкової школи. ▪ Обґрунтування сутності технологічного підходу в освіті та його значення для інклюзивного навчання. ▪ Аналіз міжнародних документів, вітчизняних нормативних актів, що створюють соціально-сприятливі умови функціонування інклюзивного освітнього середовища та можливості впровадження технологій інклюзивного навчання учнів, вітчизняних та зарубіжних джерел щодо технологічного підходу. ▪ Характеристика особливостей впровадження технологій в інклюзивному освітньому середовищі. ▪ Дискусія щодо ролі учителя та асистента вчителя у використанні технологічного підходу.
2.	Тема 2. Педагогічне проектування та етапи впровадження технологій інклюзивного навчання в Новій українській школі. ▪ Обговорення педагогічного проектування етапів впровадження технологій інклюзивного навчання в Новій українській школі. ▪ Характеристика етапів впровадження технологій інклюзивного навчання. ▪ Аналіз моделі організації цілісного інклюзивного освітнього процесу в НУШ. ▪ Дискусія щодо викликів та перспектив реалізації педагогічних технологій у

	сучасній Новій українській школі.
3.	Тема 3. Індивідуалізація і диференціація як педагогічні технології інклюзивного навчання учнів. ▪ Обговорення сутності та відмінностей понять "індивідуалізація" та "диференціація". ▪ Характеристика методів та прийомів індивідуалізованого навчання учнів з різними освітніми труднощами. ▪ Практикум щодо впровадження технології диференціації освітнього процесу ▪ Приклади організації роботи з урахуванням індивідуальних освітніх потреб учнів інклюзивного класу.
4.	Тема 4. Кооперативна технологія навчання учнів інклюзивного класу. ▪ Обговорення сутності та теоретичних основ кооперативного навчання. ▪ Аналіз форм та методів організації кооперативного навчання в інклюзивному класі. ▪ Характеристика переваг та труднощів використання кооперативної технології навчання учнів інклюзивного класу. ▪ Групова робота – добір практичних моделей роботи в групах і парах з молодшими школярами інклюзивного класу.
5.	Тема 5. Технологія корекції навчальних і поведінкових труднощів. ▪ Аналіз видів навчальних і поведінкових труднощів у дітей з ООП. ▪ Характеристика корекційних технологій та методик подолання труднощів у навчанні учнів з ООП. ▪ Обговорення сутності психолого-педагогічного супроводу дітей із поведінковими труднощами. ▪ Дискусія щодо ролі співпраці педагога, асистента вчителя, психолога та батьків у процесі корекції.
6.	Тема 6. Технологія формування у здобувачів освіти соціальних навичок. ▪ Обговорення сутності і значення соціальних навичок у здобувачів освіти в інклюзивному середовищі. ▪ Аналіз освітніх технологій розвитку комунікативних та соціально-побутових умінь учнів з ООП. ▪ Групова робота – добір прикладів використання соціальних історій та рольових ігор для формування соціальних навичок. ▪ Дискусія з теми: «Партнерство педагогів з батьками у розвитку соціальних компетентностей учнів інклюзивного класу».
7.	Тема 7. Технологія альтернативної комунікації учнів з особливими освітніми потребами. ▪ Обговорення сутності понять альтернативної та додаткової комунікації (АДК). ▪ Характеристика основних систем і засобів АДК (піктограми, жести, технічні пристрої). ▪ Дискусія щодо ролі альтернативної комунікації у розвитку мовлення і соціалізації. ▪ Групова робота – добір практичних прикладів застосування АДК в освітньому процесі.

Завдання для самостійної роботи студентів

№ п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год
1.	Тема 1. Технологічний	✓ Опрацювати наукові вітчизняні та	10

	підхід – імператив інклюзивного навчання учнів у системі початкової школи.	зарубіжні джерела й скласти таблицю «Технологічний підхід в освіті та його значення для інклюзивного навчання», виокремивши основні ознаки, переваги та дидактичні можливості технологічного підходу. ✓ Підготувати нотатник-аналіз прикладу інклюзивного уроку з позицій використання педагогічних технологій, визначивши їх сильні сторони та можливі напрями вдосконалення освітнього процесу. ✓ Підготуватися до дискусії щодо ролі вчителя та асистента вчителя у використанні технологічного підходу в умовах інклюзивного навчання, обґрунтувавши власну позицію прикладами з освітньої практики.	
2.	Тема 2. Педагогічне проектування та етапи впровадження технологій інклюзивного навчання в Новій українській школі.	✓ Підготувати презентацію (5-6 слайдів), у якій розкрити сутність професійної готовності педагога як інтегративної науково-педагогічної категорії та її структурні компоненти. ✓ Скласти нотатник аналізу моделей професійної готовності педагога, здійснивши порівняльну характеристику етапів її формування та можливостей практичної реалізації в інклюзивному освітньому середовищі. ✓ Підготувати огляд перспективного педагогічного досвіду вчителів інклюзивних класів початкової школи щодо впровадження педагогічних технологій інклюзивного навчання, з акцентом на педагогічне партнерство та професійну підтримку.	10
3.	Тема 3. Індивідуалізація і диференціація як педагогічні технології інклюзивного навчання учнів.	▪ Підготуватися до групового обговорення сутності та відмінностей понять "індивідуалізація" та "диференціація". ▪ Підготувати коротке повідомлення щодо технологій диференціації освітнього процесу. ▪ Дібрати приклади впровадження індивідуалізації та диференціації для здобувачів освіти з ООП на предметах мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі.	5
4.	Тема 4. Кооперативна технологія навчання учнів інклюзивного класу.	▪ Опрацювати наукові джерела та підготувати стислий письмовий коментар, у якому розкрити сутність і теоретичні основи кооперативного навчання,	10

		обґрунтувавши його значення для організації інклюзивного навчання в початковій школі. ▪ Проаналізувати форми та методи кооперативного навчання, що використовуються в інклюзивному класі, і подати результати аналізу у вигляді таблиці або структурованого переліку з короткою характеристикою кожної форми. ▪ Здійснити аналітичну характеристику переваг і труднощів використання кооперативної технології навчання учнів інклюзивного класу, визначивши педагогічні умови її ефективного застосування. ▪ Дібрати та описати практичні моделі роботи в групах і парах з молодшими школярами інклюзивного класу, обґрунтувавши доцільність їх використання з урахуванням індивідуальних освітніх потреб учнів.	
5.	Тема 5. Технологія корекції навчальних і поведінкових труднощів.	✓ Проаналізувати види навчальних і поведінкових труднощів у дітей з особливими освітніми потребами та скласти структуровану схему або таблицю з їх характеристикою й можливими проявами в освітньому процесі початкової школи. ✓ Опрацювати наукові та методичні джерела й підготувати стислий аналітичний огляд методик подолання навчальних труднощів у здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, визначивши умови їх ефективного застосування. ✓ Підготувати письмовий коментар щодо сутності психолого-педагогічного супроводу дітей із поведінковими труднощами, окресливши його основні напрями, принципи та роль кожного фахівця команди супроводу. ✓ Підготуватися до панельної дискусії щодо ролі співпраці педагога, асистента вчителя, психолога та батьків у процесі подолання навчальних і поведінкових труднощів у дітей з особливими освітніми потребами, обґрунтувавши власну позицію прикладами з освітньої практики.	10
6.	Тема 6. Технологія формування у здобувачів освіти соціальних навичок.	✓ Підготувати презентацію (5–6 слайдів) з теми «Значення соціальних навичок у здобувачів освіти в інклюзивному середовищі», розкривши їх роль у соціалізації, комунікації та навчальній	5

		діяльності учнів початкової школи. ✓ Розробити систему вправ для розвитку соціальних навичок здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в процесі вивчення технологічної та мистецької освітніх галузей, обґрунтувавши методичну доцільність кожної вправи. ✓ Підготувати есе на тему «Партнерство з батьками у розвитку соціальних компетентностей учнів інклюзивного класу», з акцентом на роль педагога у налагодженні ефективної взаємодії з родиною.	
7.	Тема 7. Технологія альтернативної комунікації учнів з особливими освітніми потребами.	✓ Підготувати нотатник з альтернативної та додаткової комунікації (АДК), у якому подати визначення АДК, охарактеризувати її основні системи та засоби, а також окреслити педагогічні умови використання АДК в інклюзивному освітньому процесі початкової школи. ✓ Проілюструвати основні засоби АДК (піктограми, жести, технічні засоби) шляхом добору прикладів або створення візуальних матеріалів, обґрунтувавши доцільність їх використання для розвитку мовлення та комунікації дітей з особливими освітніми потребами. ✓ Підготуватися до панельної дискусії з теми «Роль альтернативної комунікації у розвитку мовлення і соціалізації дитини з особливими освітніми потребами», аргументувавши власну позицію з опорою на наукові джерела та приклади з освітньої практики.	10

Методи навчання навчання дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі»

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі **форми організації навчання**: *проблемні та інтерактивні лекції, семінарські, самостійна робота здобувачів вищої освіти.*

Методами навчання дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» є: лекції, семінарські заняття за типом «круглих столів», виступи з науковими повідомленнями в рамках семінарських занять у відповідності до тем, передбачених робочою програмою, підготовка та індивідуальний захист науково-практичних повідомлень.

Методи формування професійної компетентності студентів:

- розповідь
- пояснення
- бесіда
- візуалізація

- панельна онлайн-дискусія

Методи формування практичних умінь та навичок:

- складання опорних нотатків
- розробка опорних схем
- виконання практичних завдань
- розв'язування педагогічних задач
- імпровізація ситуаційних вправ
- презентація кращого вітчизняного педагогічного досвіду з упровадження технології інклюзивного навчання в початковій школі
- захист презентації та нотаток за матеріалами прослуханого курсу, чи циклу вебінарів у неформальній та інформальній освіті.

Критерії поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» спрямований на систематичне оцінювання рівня засвоєння здобувачами вищої освіти теоретико-методологічних засад та практичних аспектів застосування організаційних і педагогічних технологій інклюзивного навчання, а також сформованості здатності добирати, проєктувати й обґрунтовано застосовувати їх відповідно до освітніх потреб учнів початкової школи.

Поточний контроль здійснюється шляхом *усного та письмового опитування, участі у проблемному обговоренні й дискусії, виконання практичних і кейсових завдань, самостійної роботи, поточного тестування, а також виконання проєктної роботи у модулі 1 та практико-орієнтованої роботи у модулі 2.*

Критерії оцінювання усної та письмової роботи

Оцінюється рівень засвоєння основних понять і положень теми, розуміння сутності та особливостей технологій інклюзивного навчання, здатність установлювати взаємозв'язки між теоретичними положеннями й практикою початкової школи, аргументувати власну професійну позицію.

2 бали - відповідь повна, змістовна, логічна й аргументована; здобувач/здобувачка коректно використовує професійну термінологію, демонструє розуміння технологічних підходів та здатність пов'язувати теоретичні положення з практикою інклюзивного навчання.

1 бал - відповідь загалом правильна, проте неповна або містить окремі неточності; простежується базове розуміння змісту теми, однак аргументація та практична конкретизація недостатні.

0 балів - відповідь відсутня або фрагментарна, містить суттєві помилки та не засвідчує достатнього рівня засвоєння змісту теми.

Критерії оцінювання участі у проблемному обговоренні, дискусії, кейс-аналізі

Оцінюється активність і змістовність участі, здатність аналізувати проблемні професійно-педагогічні ситуації, аргументувати власну позицію, пропонувати педагогічно доцільні рішення та взаємодіяти з іншими учасниками обговорення.

2 бали - активна й змістовна участь; висловлені судження аргументовані, запропоновані рішення педагогічно доцільні та враховують принципи й технології інклюзивного навчання.

1 бал - участь ситуативна; висловлені судження загалом правильні, однак недостатньо аргументовані або конкретизовані.

0 балів - здобувач/здобувачка не бере змістовної участі або запропоновані судження не відповідають змісту проблеми.

Критерії оцінювання практичних завдань

Оцінюється здатність добирати, моделювати та застосовувати технології інклюзивного навчання, аналізувати освітні ситуації, враховувати індивідуальні освітні потреби, труднощі й сильні сторони учнів, обґрунтовувати вибір методів, прийомів і засобів педагогічної підтримки.

2 бали - завдання виконано повністю й самостійно; педагогічне рішення обґрунтоване, технологічно доцільне та орієнтоване на реальну практику інклюзивного класу.

1 бал - завдання виконано частково або з окремими неточностями; запропоноване рішення загалом доцільне, проте потребує додаткового обґрунтування чи конкретизації.

0 балів - завдання не виконано або запропоноване рішення не відповідає поставленій педагогічній ситуації.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Самостійна робота оцінюється за повнотою виконання завдання, змістовою коректністю, самостійністю аналізу, аргументованістю висновків та здатністю застосовувати опрацьований матеріал до розв'язання професійно-педагогічних завдань.

2 бали - завдання виконано повністю, самостійно та відповідно до визначених вимог; матеріал опрацьовано аналітично, висновки аргументовані й мають професійно-практичну спрямованість.

1 бал - завдання виконано переважно правильно, але неповно; наявні окремі змістові неточності, недостатня аргументованість або самостійність висновків.

0 балів - завдання не виконано, виконано фрагментарно або його зміст не відповідає поставленому завданню.

Критерії оцінювання поточного тестування

Поточне тестування здійснюється за змістом відповідної теми та передбачає перевірку рівня засвоєння **ключових понять, теоретико-методологічних положень, особливостей організаційних і педагогічних технологій інклюзивного навчання та способів їх застосування у початковій школі.**

2 бали - 80–100 % правильних відповідей; здобувач/здобувачка демонструє достатній або високий рівень засвоєння змісту теми.

1 бал - 60–79 % правильних відповідей; продемонстровано базовий рівень засвоєння змісту теми, наявні окремі прогалини або неточності.

0 балів - менше 60 % правильних відповідей; рівень виконання тестових завдань не підтверджує достатнього засвоєння змісту теми.

Критерії оцінювання проєктної роботи (М.1)

Критерій	Зміст критерію	Кількість балів
Змістова повнота та відповідність темі	Відповідність проєкту обраний темі, повнота розкриття проблематики, коректність використання понять і категорій	до 2 балів
Теоретико-методологічна обґрунтованість	Використання наукових джерел, нормативних документів, логіка аналізу, аргументованість висновків	до 2 балів
Методична спрямованість і	Зв'язок теоретичних положень із практикою інклюзивного навчання,	до 2 балів

практична цінність	наявність методичних висновків або рекомендацій	
Структура, логіка та оформлення роботи	Чітка структура, послідовність викладу, дотримання вимог до оформлення, якість візуального супроводу (за наявності)	1 бал
Захист проєкту та аргументація позиції	Уміння презентувати результати роботи, відповідати на запитання, аргументовано відстоювати власну позицію	1 бал
Разом		8 балів

Критерії оцінювання практико-орієнтованої роботи (М.2.)

Критерій	Зміст критерію	Кількість балів
Відповідність темі та меті роботи	Розкриття обраної теми, відповідність змісту завданням курсу та специфіці інклюзивного навчання	до 2 балів
Педагогічна обґрунтованість	Доцільність обраних методів, технологій і прийомів, аргументація педагогічних рішень	до 3 балів
Практична спрямованість	Орієнтація на реальні освітні ситуації, можливість використання матеріалів у практиці початкової школи	до 3 балів
Структура та оформлення роботи	Логічність побудови, чіткість викладу, якість оформлення або візуального супроводу	до 1 бала
Презентація та захист	Уміння представити результати, аргументувати власну позицію, відповідати на запитання	до 1 бала
Разом		10 балів

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль з навчальної дисципліни здійснюється у формі **заліку** та спрямований на комплексну перевірку досягнення програмних результатів навчання, рівня засвоєння теоретико-методологічних засад курсу, розуміння організаційних і педагогічних технологій інклюзивного навчання та готовності застосовувати їх у професійній діяльності вчителя початкових класів.

Відповідно до визначеної структури оцінювання, за результати навчальної діяльності протягом семестру здобувач може отримати **60 балів: 20 балів за модуль 1 та 40 балів за модуль 2. Підсумковий контроль становить 40 балів. Загальна максимальна кількість — 100 балів.**

Критерії оцінювання підсумкового тестування

Підсумкове тестування передбачає **40 тестових завдань**, кожне з яких оцінюється в **1 бал**. Максимальна кількість - **40 балів**.

Рівень виконання:

36–40 балів (90–100 %) - високий рівень: системне й цілісне засвоєння змісту дисципліни;

30–35 балів (75–89 %) - достатній рівень: належне засвоєння основного змісту з окремими неточностями;

20–29 балів (50–74 %) - задовільний рівень: засвоєно базові положення курсу, проте наявні змістові прогалини;

0–19 балів (менше 50 %) - недостатній рівень: результати тестування не підтверджують необхідного рівня засвоєння змісту дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти в цілому

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (залікова/ екзаменаці йна робота)	Сумарн а к-сть балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2							
Т 1.	Т 2	М.1.	Т 3.	Т 4.	Т 5.	Т 6.	Т 7.	М.2		
6	6	8	6	6	6	6	6	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Знання студентів оцінюються за критеріями

№	Оцінка	Вимоги до відповіді
1.	90-100 A / Відмінно	Студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно міркує і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до

		тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
2.	82-89 В / Добре	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.
3.	75-81 С / Добре	Студент добре вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролює власну діяльність; виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок
4.	69-74 D / Задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
5.	50-68 Е / Задовільно	Студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але переконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.
6.	35-49 FX / Незадовільно	Студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів і визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення та сформованість практичних навичок.

Перелік питань для самоконтролю навчальних досягнень студентів

1. Яким чином технологічний підхід забезпечує реалізацію принципу доступності й рівності можливостей у початковій школі?
2. Які освітні технології виявляються найбільш результативними для навчання дітей з ООП і чому?
3. Як поєднуються традиційні методи навчання та інноваційні технології в умовах інклюзивного класу?
4. Які ризики та виклики можуть виникати під час упровадження технологічного підходу і як їх подолати?
5. У чому полягає сутність педагогічного проєктування як процесу планування та організації інклюзивного освітнього середовища?
6. Які етапи впровадження освітніх технологій є ключовими для досягнення успішної інклюзії, та як вони реалізуються на практиці?
7. Як співвідносяться вимоги Концепції НУШ із можливостями педагогічного колективу щодо організації інклюзивного навчання?
8. Які чинники визначають ефективність педагогічного проєктування в інклюзивній освіті?
9. У чому полягають основні відмінності між індивідуалізацією та диференціацією навчання, і як вони взаємодоповнюють одна одну в інклюзивному класі?

10. Які конкретні педагогічні прийоми дозволяють врахувати індивідуальні особливості учнів у процесі засвоєння навчального матеріалу?
11. Як організувати диференційовану роботу в класі з великою кількістю учнів, не порушуючи єдності освітнього процесу?
12. Яким чином індивідуалізація навчання впливає на мотивацію та навчальні досягнення дітей з особливими освітніми потребами?
13. Яким чином кооперативне навчання сприяє формуванню соціальних компетентностей та міжособистісної взаємодії дітей в інклюзивному класі?
14. Які конкретні моделі та методи кооперативного навчання (наприклад, «Джигсоу», «Коло ідей») найбільш ефективні в роботі з дітьми з ООП?
15. Які труднощі можуть виникати під час організації групової роботи, та як педагог може запобігати виникненню конфліктів?
16. Як кооперативне навчання впливає на формування толерантності, емпатії та взаємоповаги серед учнів?
17. Які є основні групи навчальних і поведінкових труднощів у дітей молодшого шкільного віку, та які причини їх виникнення?
18. Які корекційні технології виявляються найбільш ефективними у подоланні труднощів із навчанням та поведінкою?
19. Як відбувається взаємодія між учителем, асистентом учителя, психологом та батьками у процесі корекційної роботи?
20. Які індикатори успішності можна використовувати для оцінювання ефективності технологій корекції?
21. Яке значення мають соціальні навички для подальшої адаптації дитини в суспільстві та її академічних досягнень?
22. Які освітні технології та інтерактивні методи сприяють розвитку комунікаційних і соціально-побутових навичок у дітей з ООП?
23. Як рольові ігри, соціальні історії та інші моделювальні практики допомагають у формуванні соціальної компетентності?
24. Яким чином можна здійснювати оцінювання рівня сформованості соціальних навичок у здобувачів освіти?
25. Які основні види систем альтернативної та додаткової комунікації (АДК) застосовуються у роботі з дітьми, що мають порушення мовлення?
26. У чому полягають переваги та обмеження використання піктограм, жестової мови та електронних засобів комунікації?
27. Як застосування технологій АДК впливає на розвиток когнітивних та емоційних процесів у дітей з ООП?
28. Які приклади успішної інтеграції альтернативної комунікації в навчально-виховний процес ви можете навести?

Перелік питань для підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Обґрунтувати сутність технологічного підходу в освіті та його значення для інклюзивного навчання учнів.
2. Здійснити аналіз міжнародних документів та вітчизняних нормативно-правових актів, що створюють соціально-сприятливі умови функціонування інклюзивного освітнього середовища та можливості впровадження технологій інклюзивного навчання учнів.
3. Розкрити роль учителя та асистента вчителя у використанні технологічного підходу.
4. Охарактеризувати особливості впровадження технологій в інклюзивному освітньому середовищі.
5. Охарактеризувати етапи впровадження технологій інклюзивного навчання.

6. Здійснити аналіз моделі організації цілісного інклюзивного освітнього процесу в НУШ.
7. Назвати та коротко охарактеризувати організаційні технології інклюзивного навчання учнів у початковій школі.
8. Назвати та коротко охарактеризувати педагогічні технології інклюзивного навчання учнів у початковій школі.
9. Обґрунтувати сутність та відмінність понять "індивідуалізація" та "диференціація".
10. Охарактеризувати методи та прийоми індивідуалізованого навчання учнів з різними освітніми труднощами.
11. Розкрити основи та оптимальні способи організації індивідуалізації як педагогічної технології інклюзивного навчання учнів.
12. Обґрунтувати особливості організації диференціації як педагогічної технології інклюзивного навчання учнів.
13. Вказати на особливі освітні потреби та сильні сторони учнів з метою урахування індивідуалізаційних та диференційованих підходів у розробці індивідуальних програм розвитку дитини та навчальних планів.
14. Розкрити сутність та зміст кооперативної технології інклюзивного навчання здобувачів освіти.
15. Розкрити особливості впровадження кооперативної технології інклюзивного навчання здобувачів освіти.
16. Здійснити аналіз форм та методів організації кооперативного навчання в інклюзивному класі.
17. Розкрити переваги та труднощі використання кооперативної технології навчання учнів інклюзивного класу.
18. Здійснити аналіз видів навчальних і поведінкових труднощів у дітей з ООП.
19. Охарактеризувати корекційні технології та методики подолання труднощів у навчанні здобувачів освіти з ООП.
20. Обґрунтувати сутність психолого-педагогічного супроводу дітей із поведінковими труднощами.
21. Обґрунтувати специфіку застосування технології корекції навчальних і поведінкових труднощів у здобувачів освіти.
22. Виокремити сутність та зміст технології формування у здобувачів освіти соціальних навичок.
23. Вказати на психолого-педагогічні особливості застосування технології альтернативної комунікації учнів з особливими освітніми потребами.
24. Обґрунтувати сутність і значення соціальних навичок у здобувачів освіти в інклюзивному середовищі.
25. Здійснити аналіз освітніх технологій розвитку комунікативних та соціально-побутових умінь учнів з ООП.
26. Розкрити роль соціальних історій та рольових ігор у формуванні соціальних навичок у здобувачів освіти з ООП.
27. Розкрити сутність понять альтернативної та додаткової комунікації (АДК).
28. Охарактеризувати основні системи і засоби АДК (піктограми, жести, технічні пристрої).
29. Розкрити роль альтернативної комунікації у розвитку мовлення і соціалізації здобувачів освіти з ООП.
30. Розкрити особливості організації та інтегрування технологій інклюзивного навчання у власну педагогічну практику з урахуванням сучасних вимог до освітнього процесу в Новій українській школі.

Зарахування результатів неформальної освіти

У межах вивчення дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» результати навчання, здобуті студентами у процесі неформальної освіти, можуть бути зараховані як складова поточного чи підсумкового оцінювання.

До неформальної освіти можуть бути зараховані:

- участь у сертифікованих вебінарах, які стосуються інклюзивного навчання;
- сертифіковані програми, спрямовані на розвиток педагогічної майстерності та дослідницьких компетентностей.

Механізм зарахування

Визнаним результатом до зарахування впродовж поточного контролю є участь студента у неформальній та інформальній освіті. При наявності сертифіката за проходження професійно-спрямованих психолого-педагогічних курсів, тренінгів, майстер-класів з інформальної освіти, студенту буде зараховано 10% змістового матеріалу (на основі «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» /Протокол №10 від 28.10.2019 року/.

Принцип зарахування

орієнтація на компетентності – зараховуються тільки ті результати, що сприяють формуванню заявлених у програмі компетентностей і програмних результатів навчання (наприклад, СК-5, ПРН-10).

Приклади зарахування

Обов'язковою формою звітності є підготовка студентом презентації та нотаток за матеріалами прослуханого курсу, чи веб-заходу та їх публічний захист на семінарських заняттях.

Рекомендована література

Основна

1. Гордійчук О.Є. Технологія інклюзивного навчання у початковій школі» в системі формування інклюзивної компетентності майбутнього педагога. *Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат* : матеріали І Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 8 квітня 2021 р.) / Упор. Удич З.І. Тернопіль: ТНПУ, 2021. С. 57-60
http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/18577/3/inklyziv_conf_2021_novuj.pdf
2. Гордійчук, О. (2023). Упровадження майбутнім учителем початкової школи інноваційних технологій у класі з інклюзивним навчанням. *EUROPEAN HUMANITIES STUDIES: State and Society*, P.164–181
<https://ehs.eeipsy.org/index.php/ehs/article/view/428/403>
<https://ehs.eeipsy.org/index.php/ehs/index>
3. Колупаєва А. А. Педагогічні технології інклюзивного навчання / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. – Харків : Ранок, ВГ «Кенгуру», 2018. – 160 с.
<https://grenka.ua/271688/inklyuzivna-osvita-pedagogichni-tekhnologiyi-inklyuzivnogo-navchannya>
4. Омелянович, І. М., Гордійчук, О. Є., & Задоріна, О. В. (2025). Моделі впровадження інклюзивної освіти в Україні у контексті сучасних педагогічних технологій. Педагогічна Академія: наукові записки, (18). <https://surl.li/seouam>
<https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/>
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/12407>

5. Основи інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / За заг. ред. А.А. Колупаєвої. – К.: «А.С.К.», 2020. – 307 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»). – Режим доступу: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/17>
6. Педагогічні технології інклюзивного навчання: навч.-метод. посібник / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. Київ: Видавнича група «Атопол», 2015. 136 с.
7. Теорія і практика інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / Упорядник Бондар К. М. – [2-ге вид., доп.]. – Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. – 170 с <https://surl.it/zyoajh>
8. Технології інклюзивного навчання у початковій школі : метод. рекомендації. укл. О. Є. Гордійчук Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2026. 49 с.<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/14507>
9. Чупахіна, С. В. (2020). *Основи інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lib-repo.pnu.edu.ua/bitstream/123456789/3912/1/>
- 10.Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник /Марія Швед. – Львів: Український католицький університет, 2025. – 360 с <https://press.ucu.edu.ua/book/638/>
- 11.Шевців З.М. Основи інклюзивної педагогіки: підручник. Видання 2-ге, виправлене, доповнене. Львів : «Новий світ – 2000», 2019. – 264 с <http://navigator.rv.ua/wp-content/uploads/2019/10/Osnovy-inklyuzyvnoyi-pedagogyky-OK-2019.pdf>
- 12.Шевців, З. М. (2016). Теоретичні основи інклюзивної педагогіки. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*, 13(1). – Режим доступу: <https://www.irbis-nbuv.gov.ua/>
- 13.Шевців, З. М. (2017). *Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи до роботи в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу* (монографія) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Shevtsiv_Zoia_Mykhailivna/

Додаткова

1. Гордійчук О. Є. Інклюзивна педагогіка та технології навчання учнів з особливими освітніми потребами: інтеграція теорії, практики та нормативного забезпечення. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2026. № 30. С. 1–20. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20535223>
2. Гордійчук О. Є. Педагогічні технології інклюзивного навчання учнів початкових класів у контексті Нової української школи. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2026. № 26. С. 1–22. <https://doi.org/10.5281/zenodo.18525849>
3. Гордійчук О. Професія асистента вчителя між запитом і викликом: аналітика і перспективи професійної підготовки в умовах дефіциту кадрів. *Торетико-методологічні засади розвитку педагогічної освіти та професійної підготовки фахівців у контексті євроінтеграційних процесів: колективна монографія / за наук. ред. Романюк С.З. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2026. 736 с. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/14403>*
4. Гордійчук О.Є. Індивідуалізоване навчання і виховання дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного класу: теоретичний аспект / О.Є.Гордійчук// Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» - Додаток 1 до Вип.36, Том III (63) : Тематичний випуск «Вища

- освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». –К. : Гнозис, 2025. –С. 297-303.
5. Гордійчук О.Є. Педагогічна емпатія у взаємодії з дитиною з особливими освітніми потребами у реаліях сучасної початкової освіти. Сучасна початкова освіта: реалії сьогодення, виклики та перспективи / Зб. наук. та наук.-метод. праць [ред. кол.: В.І.Очеретянко (гол.) та ін.]. Хмельницький. ХОІППО ім. А. Назаренка. 2026. 412 с. С.301-304. <https://hoippo.km.ua/?p=17695>
 6. Гордійчук О.Є. Провідні принципи індивідуалізованого навчання та виховання дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного класу / О.Є.Гордійчук // СборникнаучныхтрудовSWorld. – Выпуск 1. Том 16. – Иваново: МАРКОВА АД, 2014. – С.63-65.<https://sworld.education/konfer34/548.pdf>
 7. Гордійчук, О. (2026). Спостереження за дитиною з ООП як інструмент виявлення освітніх труднощів: професійні та непрофесійні підходи. In З. Удич, І. Шульга, & О. Гаврилевська (Упоряд.), *Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат: Матеріали VI Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції* (м. Тернопіль, 19–20 березня 2026 р., pp. 50–56). Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка. https://drive.google.com/drive/folders/1LBnChQvHpU14bQ-kBzzu5V8sdxMv1zuI?usp=drive_link
 8. Гордійчук, О. Є., & Селезньова, О. М. (2023). Організація інклюзивного навчання в Україні як складова сучасної освіти. In *Pedagogy and psychology in the modern world: interaction vectors: Proceedings of the International scientific and practical conference* (pp. 61–64) – Режим доступу: <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/7911?show=full>
 9. Горійчук О.Є. Інклюзивна освіта – імператив часу / О.Є.Гордійчук // Освіта дітей з особливими потребами: від інституалізації до інклюзії. Зб.тез.доп. / Редколег. : В.В.Засенко, А.А.Колупасєва, Н.І.Лазаренко, З.П.Ленів. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2016. – С.82-85.
 10. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка / За ред. В. І. Боднаря, В. В. Засенка. – К., 2004. – 152 с.
 11. Дубич К. В. Роль технологізації у впровадженні інклюзивного навчання //Зб. наук. праць : Духовність особистості : методологія, теорія і практика / К. В. Дубич. — Луганськ : Вид-во Східноукр. нац. ун-ту ім. В.Даля, 2021.-208 с.
 12. Орленко, І. М. (2022). Використання альтернативної і додаткової комунікації в ранньому втручанні в умовах надзвичайної ситуації. [Фахове видання], (5), 75–82. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2022.5/12>
 13. Сучасні технології навчання осіб з особливими освітніми потребами file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%90%D1%82%D0%B5%D1%81%D1%82%20%D1%81%D0%BF%D1%80%20%D0%B4%D0%BE%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82/pedp_2019_1_13.pdf
 14. Таранченко О.М. Дифенційоване викладання в інклюзивному класі / О.М.Таранченко, Ю.М. Найда. - Навчально-методичний посібник. – Київ. Видавнича група "А.С.К." 2012. – 96 с. <https://surli.cc/igaenj>

Інформаційні ресурси

1. Вектор. Національна платформа можливостей підвищення кваліфікації педагогічних працівників <https://vector.ued.gov.ua/uk/>
2. Електронний курс на Moodle. URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/enrol/index.php?id=1257>
3. Загальна декларація прав людини (проголошена ООН 10 грудня 1948 року) <http://olexa.org.ua/ukr/law/law01.htm>

4. Конвенція ООН про права дитини (прийнята 20 листопада 1989 року, ратифікована Постановою Верховної Ради України від 27 лютого 1991 року) http://www.unicef.org/ukraine/ukr/activities_11404.html
 5. Конвенція ООН про права людей з інвалідністю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_g71
 6. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
 7. Концепція розвитку інклюзивної освіти // Наказ МОН України від 01.10.2010 р.№912 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://firstedu.org.ua/index.php>.
 8. Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua>
 9. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку”(прийнята 5 липня 2004 р. N 848) www.uazakon.com/document/fpart68/idx68267.htm
 10. Сайт наукової бібліотеки ЧНУ. URL : <http://www.library.chnu.edu.ua/>
 11. Саламанкська декларація про принципи, політику та практичну діяльність у сфері освіти осіб із особливими потребами (7-10 июня 1994 р.) www.notabene.ru/down_syndrome/Rus/declarat.html
- Українська автентична платформа «ВІП.ОСВІТА»
<https://sites.google.com/view/viposvita/головна-сторінка?authuser=1>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/>
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyavleniia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/>
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenyi-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/>

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;

- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.